

โครงการเครือข่ายพืชน้ำน้อมรักษน้ำ ตามแนวพระราชดำริ

หลักการและเหตุผล

โครงการเครือข่ายพืชน้ำน้อมรักษน้ำ ตามแนวพระราชดำริ เริ่มต้นขึ้นเมื่อ พ.ศ.2551 เดิมชื่อ “โครงการพืชน้ำน้อมรักษน้ำ สนองแนวพระราชดำริ” เป็นโครงการสนับสนุนให้เยาวชนได้พัฒนาทักษะและเรียนรู้จากประสบการณ์ และการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ตามแนวพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร อันจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองด้านทรัพยากรน้ำชุมชนที่เยาวชนเหล่านั้นเป็นเจ้าของ รวมถึงเชื่อมโยงไปสู่เยาวชนกลุ่มอื่น ๆ จนเกิดเป็นเครือข่ายการรับผิดชอบต่อสังคมในการบริหารจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความต่อเนื่องของการเรียนรู้สู่การลงมือทำสู่คนรุ่นต่อไป รวมทั้งถวายเป็นความกตัญญูตลาแด่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้วยการ “เทิด ด้วย ทำ” เพื่อให้เยาวชนสานต่อพระราชปณิธานที่พระองค์ได้พระราชทานไว้ ด้วยการน้อมนำหลักการทรงงานและแนวพระราชดำริ ด้านการบริหารจัดการ ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน มาปฏิบัติร่วมกันฟื้นฟู พัฒนา บริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน ตลอดจนการรักษาสสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มจาก **กรอบคิด** เรื่องการพัฒนาที่อยู่บนฐานของการพึ่งตนเอง รวมทั้งคิดแก้ปัญหาแบบองค์รวม เชื่อมโยงกันอย่างครบวงจร และท้ายที่สุดคือการลงมือทำ ผ่าน **กรอบงาน** ที่มีการทำงานอย่างเป็นระบบ ศึกษาข้อมูลรายละเอียดให้ครบถ้วนและรอบด้าน รวมทั้ง การใช้เทคโนโลยีต่างๆ ที่เหมาะสมกับภูมิสังคม สภาพแวดล้อม เพื่อวางแผนการบริหารจัดการ สร้างตัวอย่างความสำเร็จให้เห็น เพื่อขยายผลโดยเยาวชนจากรุ่นสู่รุ่นต่อไป

ในปี พ.ศ. 2564 – 2565 เป็นปีที่มูลนิธิอุทกพัฒน์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ครบรอบ 9 ปี โครงการฯ จึงได้ปรับรูปแบบการดำเนินงานเป็น “โครงการพืชน้ำน้อมรักษน้ำ ตามแนวพระราชดำริ ปีที่ 9 : สูความยั่งยืน” ที่นำกลุ่มเยาวชนที่ดำเนินงานมาไม่น้อยกว่า 9 ปี มาเข้าร่วมโครงการ

ในปี พ.ศ. 2566 – ปัจจุบัน มูลนิธิฯ จึงได้ต่อยอดเป็น **โครงการเครือข่ายพืชน้ำน้อมรักษน้ำ ตามแนวพระราชดำริ** เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดงานพัฒนาทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน ตามแนวพระราชดำริของรัชกาลที่ 9 ของเครือข่ายเยาวชนพืชน้ำน้อมรักษน้ำฯ ที่เริ่มจากความเข้าใจการบริหารจัดการ ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน ตามแนวพระราชดำริ และเข้าถึงชุมชนและคนในพื้นที่ร่วมกัน วิเคราะห์วางแผน และลงมือดำเนินงานพัฒนา พืชน้ำ ทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน ตามแนวพระราชดำริ ที่เกิดผลดำเนินงานเป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เยาวชนเรียนรู้ เข้าใจและสามารถน้อมนำแนวพระราชดำริไปปรับใช้ในการจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน ตามแนวพระราชดำริในพื้นที่ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
2. เพื่อให้เยาวชนได้ประยุกต์แนวพระราชดำริไปสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่ดำเนินงาน และนำผลดำเนินงานไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สื่อสารถ่ายทอด ส่งต่องานเยาวชนจากรุ่นสู่รุ่น และเป็นกำลังสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน ตามแนวพระราชดำริในพื้นที่
3. เพื่อเกิดเครือข่ายเยาวชนจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน ตามแนวพระราชดำริ ร่วมกับ ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระ และสถานศึกษาหรือชุมชนอย่างยั่งยืน

คุณสมบัติ

กลุ่มเยาวชนที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการเครือข่ายพื้าน้องรักษ์น้ำ ตามแนวพระราชดำริ ปี 2569 ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- ผู้แทนกลุ่มเยาวชนในชุมชน หรือเยาวชนในสถานศึกษา ที่มีอายุระหว่าง 13 – 25 ปี (ณ วันที่สมัครเข้าร่วมโครงการ)
- ได้ดำเนินโครงการด้านการจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน ตามแนวพระราชดำริ ภายในสถานศึกษาและ หรือชุมชนของตน มาแล้ว 1 ปี
- โครงการที่เสนอเข้ามาจะต้องเป็นโครงการขนาดเล็กที่สามารถดำเนินงานโดยกลุ่มเยาวชน มีพื้นที่พร้อมดำเนินงานได้จริง และสามารถแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม 2569
- โครงการเครือข่ายพื้าน้องรักษ์น้ำ ตามแนวพระราชดำริ ปี 2569 จัดให้กลุ่มเยาวชนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จำนวน 2 ครั้ง ประกอบด้วยเยาวชนรุ่นปัจจุบัน 4 คน เยาวชนรุ่นพี่ 1 คน และที่ปรึกษา 2 คน **รวม 7 คน** ที่สามารถมาเข้าร่วมงานฯ ได้ทั้ง 2 ครั้ง

การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ

กลุ่มเยาวชนในชุมชนหรือสถานศึกษาที่สนใจเข้าร่วมโครงการ จัดส่งข้อเสนอโครงการ ด้านการจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน ตามแนวพระราชดำริ **ที่เกิดจากการริเริ่มหรือขยายผล และขับเคลื่อนโดยเยาวชน** จำนวน 1 โครงการต่อกลุ่มเยาวชน ขนาดกระดาษ A4 ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 pt. ตามหัวข้อและเค้าโครงตามใบสมัคร จากนั้น มูลนิธิอุทกพัฒนาฯ จะพิจารณาคัดเลือกกลุ่มเยาวชนจากโครงการที่ส่งเข้าร่วม โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก ดังนี้

- 1) กลุ่มเยาวชนที่มีคุณสมบัติตามที่ระบุข้างต้น
- 2) ข้อเสนอโครงการได้ระบุแผนดำเนินงานจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน ตามแนวพระราชดำริของรัชกาลที่ 9 ในสถานศึกษาและ หรือชุมชนของตน ตามหัวข้ออย่างครบถ้วน และชัดเจน รวมทั้งระบุระยะเวลาดำเนินงานให้แล้วเสร็จ ภายในเดือนธันวาคม 2569

แผนการดำเนินงานโครงการ

การเข้าร่วมโครงการเครือข่ายพืชน้ำอนุรักษ์น้ำฯ กลุ่มเยาวชนจะได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้บริหารจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน ตามแนวพระราชดำริ ร่วมกับกลุ่มเยาวชนจากที่ต่างๆ จากหลายภูมิภาคของประเทศไทย จำนวน 2 ครั้ง มูลนิธิ ฯ จะสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานให้กลุ่มเยาวชนที่ผ่านการคัดเลือก เพื่อเป็นทุนในการดำเนินงาน ซึ่งกลุ่มเยาวชนที่มีผลงานเด่นจะได้รับเกียรติบัตรพระราชทานจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

รายละเอียด	ปี 2569											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1. ประชาสัมพันธ์การเปิดรับสมัครโครงการ ฯ												
2. คัดเลือกโรงเรียน/กลุ่มเยาวชน และประกาศผลการคัดเลือก												
3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้บริหารจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า แลพลังงาน ตามแนวพระราชดำริ และสรุปแผนงาน												
4. ดำเนินงาน และติดตามการประเมินผล รวมทั้งปรับข้อเสนอโครงการ												
5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานโครงการฯ												
6. สรุปรายงานผลการดำเนินงานโครงการ ฯ												

**หมายเหตุ : แผนดำเนินงานโครงการ ฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

ใบสมัคร โครงการเครือข่ายที่นำร่องรักษาน้ำ ตามแนวพระราชดำริ ปี 2569

ชื่อโครงการ (.....โปรดระบุ.....)

ขนาดกระดาษ A4 โดยใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 pt.

ชื่อกลุ่มโรงเรียนชุมชน _____

โรงเรียน/ชุมชน _____

เลขที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____

รหัสไปรษณีย์ _____ โทรศัพท์ _____

ชื่อผู้แทนเยาวชน..... เบอร์โทร

อีเมล.....ID LINE.....

ชื่อที่ปรึกษา..... เบอร์โทร

อีเมล.....ID LINE.....

1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน ให้ตรงกับการดำเนินงานโครงการ

การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ การบำบัดน้ำและรักษาคุณภาพน้ำ

การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าชายเลน การอนุรักษ์และบำรุงดิน

อื่นๆ ระบุ

2. แนวพระราชดำรินำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน (โปรดระบุให้ชัด)

2.1 แนวพระราชดำริพร้อมคำอธิบาย

2.2 การนำไปประยุกต์ใช้ในโครงการ

3. แนวคิดการดำเนินโครงการ

3.1 ข้อมูลเชิงพื้นที่ สภาพพื้นที่ สภาพแหล่งน้ำ

3.2 แผนที่พื้นที่และแหล่งน้ำ (ภาพ หรือ ภาพวาด)

3.3 แรงจูงใจ สาเหตุ และปัญหาในการริเริ่มโครงการ

4. เป้าหมายของโครงการ

5. วัตถุประสงค์ของโครงการ (ไม่เกิน 3 ข้อ)

6. ผลดำเนินงานบริหารจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน ตามแนวพระราชดำริ ที่ผ่านมา (ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร พร้อมผลดำเนินงาน และภาพประกอบ)

7. แนวทางการดำเนินงานปี 2569

7.1 พื้นที่ดำเนินงานโครงการ

7.1.1 ขอบเขตพื้นที่การดำเนินงาน แผนที่ พร้อมแสดงจุดพื้นที่ดำเนินโครงการ

7.1.2 รูปแบบ และขนาดของพื้นที่

- 7.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน (ทำเป็นตารางแผนงาน ระบุรายละเอียดงาน และเดือนที่จะดำเนินงาน)
- 7.3 รายละเอียดงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินโครงการ (พร้อมระบุรายการค่าใช้จ่าย)
- 7.4 แหล่งที่มาของงบประมาณภายในโรงเรียน/ชุมชน (ถ้ามี)
- 7.5 แนวทางสู่ความยั่งยืนในการบริหารจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า และพลังงาน ตามแนวพระราชดำริของโรงเรียน/ชุมชน
 - 7.5.1 แนวทางการส่งต่องาน
 - 7.5.2 แนวทางการขยายผล
 - 7.5.3 แนวทางการขยายเครือข่าย
- 8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
 - 8.1 ผลสำเร็จจากการดำเนินงานโครงการ (ความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นแบบวัดผลได้ เช่น ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้นกี่ ลบ.ม. ใช้ทำเกษตรในฤดูแล้งพื้นที่กี่ไร่ เป็นต้น)
 - 8.2 จำนวนผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ
 - 8.3 ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (ก่อน-หลัง) ดำเนินโครงการ

สมัครและส่งข้อเสนอโครงการตามรูปแบบที่กำหนด มาที่

ส่งทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (ตั้งชื่อไฟล์ JWC-ชื่อกลุ่ม)

อีเมล : tarapun@utokapat.org เบอร์ติดต่อ 086-416-1333 และ halimoh@utokapat.org

เบอร์ติดต่อ 088-388-7477

รับสมัครตั้งแต่วันนี้ – 20 กุมภาพันธ์ 2569